

Policisté měří rychlost vozidel. Zastaví opatrně jedoucí auto: "Pane Fidiši, blahopřejeme, jste dnes první, kdo tady projel bez dopravního přestupku!" Řidič vyhrkne: "Jé, tak to už bych si mohl udělat řidičák!"

"Jestli budeš ještě drzý," zlobí se matka na Chvostíka, "zavřu tě do kurníku a půjdeš spát se slepicemi!"
"Ale vejce snášet nemu-
sim, že ne?"

A pravidelně zuby brousit — nejlépe na sladkém dřevě javoru cukrového!

"Kapitáne, kapitáne, v lodi je díra!" volá zděšeně plavčík.
"A kde přesně?"
"Na levém boku pod čarou ponoru!"
"Opravdu? Tak zachovejte klid, cestující si toho sami nevšimnou!"

Zlobí se host v nové otevřené restauraci: "Pane vrchní, ta roštěná je sotva poloviční. Dřív jste dávali větší porce!"

"To bude nejspíš optický klam, pane," brání se číšník, "restaurace je po adaptaci větší, porce vám tedy zákonitě připadá menší."

Malý Franta hraje v obýváku na housle. Tatínek se dívá na televizi a je už trochu nervózní: "Chlapče, nemohs jít cvičit do svého pokoje? A vůbec — dneska bys nemusel hrát vůbec, když mám ty narozeniny!"
"Ale já necvičím, tati, já ti hraju k narozeninám!"

"Kormidelníku, posádka byla dobře vyzbrojena — copak jste nemohli kapitána vysvobodit ze zajetí těch lidožroutů?"
"Nešlo to, admirále, když jsme k nim dorazili, byl už na jídelním lístku škrtnutý."

Přiběhne host do restaurace: "Pane vrchní, pospíchám na vlak a mám strašný hlad. Máte nějaká studená jídla?"
"Skoro všechna, pane."

Chvostík spěchá k Jirkovi na návštěvu. Potká ho ale na ulici. "Jé, to jsem rád, že tě vidím, jdu se kvám zrovna zeptat, jestli bys nešel ven!" "Tak běž," povídá Jirka, "já tu na tebe počkám."

"Tati, kolik stojí inkoust?" ptá se syn.
"Z hlavy ti to neřeknu, ale drahý nebude," odpovídá otec.
"Tak nechápu, proč se mamka vzteká, že jsem trochu vylil na koberec!"

"Pane doktore, proč jste chtěl, abych měla takovou dobu vypláznutý jazyk, když jste se na něj stejně nepodíval?" ptá se paní v ordinaci. "Mohla jsem vám dopovědět všechny své nemoci!"
"Potřeboval jsem chvilku klidu, abych mohl napsat recept," zabručí lékař.

Pan Pupák se vrátí celý utahaný z dostihů a povídá ženě: "Tak jsem se ti šel před posledním dostihem podívat tam, co sedlají koně. Chtěl jsem si zavázat tkaničku a najednou mi nějakýkrátkozraký žokej hodil na záda sedlo!"
"A jak to dopadlo?" zajímá se žena.
"No, docela dobře — skončili jsme třetí."

"Slimáku, co na mě tak upřeně koukáš?" ptá se Bobo.
"No, já jen čekám, jak bude vypadat ten Windyho klobouk, až se zvedneš z křesla!"

Pavel

Ahoj kamarádi,

dostává se vám do rukou nové číslo obnoveného oddílového časopisu Netopýří klouzačka. Bude obsahovat přetištěné články z různých časopisů i původní články, zprávy z oddílu, bodování, ukázky kronik současných i minulých. Bude obsahovat poměrně málo odborných věcí. Tomu je určena Encyklopedie Spirály (zatím vyšly 4 díly - Nováčkovská zkouška, Rukodíly, Tábor, Turista D). Netopýří klouzačka bude obsahovat pouze jejich doplnění.

Netopýří klouzačka vycházela v minulosti pro oddíl Fram a Oddíl Spirála, to bylo v době kdy jsme měli většinu programu společného. V letech 1993 - 1995 vyšlo celkem 7 čísel psaných zpeřátku hlavně Medvědem později Fakírem. Obsahovala však spíše odborné informace a tak byla později nahrazena Encyklopedií.

Příprava takového časopisu je poměrně pracná a tak doufám, že mi s ní pomůžete. O jaké příspěvky mám zájem? Hlavně o zprávy z akcí, vlastní povídky či básně a veršovánky, úvahy o oddíle nebo družině, hádanky, bludiště a podobně. Většina z vás má přístup k počítači a tak prosím o předávání podkladů na počítači ve formátu T602.

Dále mám zájem o různé kresby s oddílovou tematikou. Kreslete je na nelinkovaném papíře černobíle nejlépe černým centropenem.

Ne každý příspěvek bude ihned zveřejněn. Za uveřejněné příspěvky získáte 1-10 bodů do bodování.

Kam asi vede stopa toho zajíčka, nevíš, Akélo?

Kdybych jen tušil, že žádný z vás nemá kolo, nikdy bych cyklistický výlet neplánoval!

Čtete časopisy s tábornickou tematikou

Zaujaly vás články přetištěné ze Skauta Junáka? Není nic jednoduššího, než si ho předplatit. Do novinových stánků se totiž dostane jen málo. Koupíte ho v prodejně Skaut Ginkgo na Běhounské ulici v průjezdě. Zde si ho také můžete objednat, nebo si ho objednejte přímo u Fakíra. Dalším časopisem, který si můžete kupovat tamtéž je časopis Sdružení přátel Jaroslava Foglara, který se jmenuje Bobří stopou.

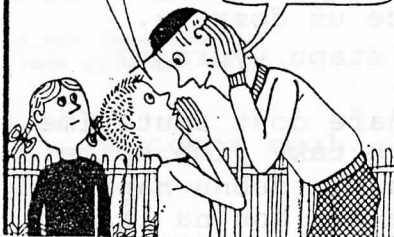
TIKI-TOM kontra BOB PUŠKOVOREC (99) Zahradkářská latina PÍŠÍ HEŠ • Kreslí Tesař

TO JE PAPAVER, TÁMHE CALENDULA
A VZADU HELIANTUS.

PROČ NEŘÍKÁš MAM
MĚSÍČEK A SLUNEČ-
NICE ?

BOB JE DNESKA
ODBOBNÍK, ALE POČ-
KEJ, VYZKOUŠÍME
HO.

Změna plánu

V plánu oddílu je 10.5. jednodenní výprava. A-Tom pořádá 9.-11.5. 1997 hru po Praze, které jsme se rozhodli zúčastnit. Cena akce bude asi 300 Kč. Vzhledem k dlouhé dopravě a drahotě, která v Praze vládne se mi to jeví jako cena přijatelná. Příležitostí pro pobyt v Praze mnoho nemáme a tak ji rádi využijeme. Vzhledem k tomu, že budeme reprezentovat celý náš oddíl dejte si do pořádku oddílové kroje. Akce se zúčastní i Hádata.

V případě finančních problémů lze tuto akci hradit z peněz, které obdržíte jako dotaci na tábor. Je nutné se ale včas domluvit.

Jaro už je tu!

Jaro už je zase tady,
radosti je plno všady.
Svišti nory opouštějí,
hříchy se zas odpouštějí.

Sluníčko se znovu směje,
Cavir nám už zase pěje.
Pupeny už vyrazili,
kořeny zem prorazili.

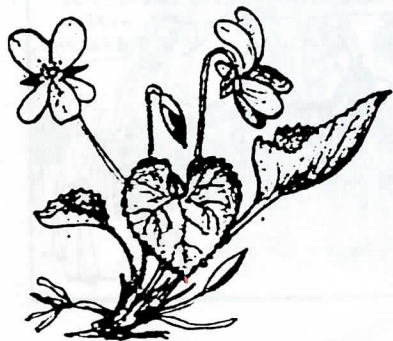
Zas jsme plní energie,
protože nás teplo hřeje.
Vyskočíme do výšky
a spadneme na šišky.

Jaro máme všichni rádi,
přecházíme louky, sady.
Ovoce už dozraje.
Kdo etapu vyhraje?

Na jaře dost soutěžíme
avšak taky jíme spíme.
Až nám v dubnu naprší
bude zas hon na lišky.

Broučci nám zas život kazí,
jsou však jistě zimomrazí
Zmijese už rozvinula
a píchla mě .To je smůla.

Nusta

Jarní den

Slunce vyšlo do zelených luk
když tu se ozval otřesný zvuk

Objevila se postava pevná jako skála.
to Tereška s hrozným výrazem se smála.

Okolo ptáci zpívali
když do Jehnic jsme se vydali.

Pak obešli jsme baráky
a začali stavět strašáky.

Potom do malého kyble
jsme vrhali koule rychle.

Když naplnili jsme si břuchy
byli jsme plni zlé předtuchy,

že hra další tu brzy bude
o chytáky, že prý tu půjde.

Pak se zmrzlými prsty
jsme stavěli ledové skvosty.

No a pak jsme sepsali
co jsme celý den dělali.

Orcco a spol.

Nevím

Já nevím,nevím,nevím
jaký je dnes den
já asi,asi půjdu
dnes odpoledne ven.

Má představa o mrazu
je velmi děsivá
vždyť sníh v tom našem kraji
zem ještě přikrývá.

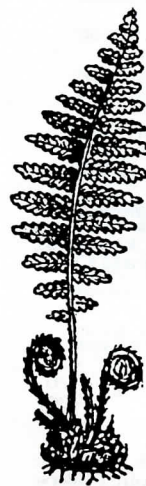
Já své boty šmeruji
a vydávám se ven
a s radostí tu zjišťuji
že máme krásný den.

Já ušel jen pár kiláků
a do bahna jsem spad
a po chvíli jsem ucítil
ten nepříjemný smrad.

Sotva jsem se zvedl
a rozhlédl se kol
já uviděl to zvíře
co jmenuje se mol.

A když začalo přšet
tak popadla mě zlost
a chození po cestách
tak toho už mám dost.

Já se vrátil domů
a řekl jsem si hned
že všude kolem mne je
ten nejkrásnější svět.

Chiro a spol.

Vše se mění, tak i vaše Nováčkovská zkouška doznala změn. Proto si je ve svých brožurkách opravte nebo doplňte.

Oddílové číslo

Přehled oddílových čísel současných členů oddílu:

1. Fakír	4. Siska
54. Cuti	55. Chiro
57. Orcco	60. Acim
61. Shirk	62. Lenka

Plnění stopy

Každý člen oddílu po splnění Nováčkovské zkoušky začíná plnit podmínky Stopy. Je to celkem 200 úkolů a zkoušek z tábornictví, turistiky, znalostí přírody a dalších oblastí, které jsou rozděleny do 20 částí po deseti zkouškách. Některé zkoušky jsou poměrně jednoduché, jiné dost složité. Mohou se plnit v jakémkoliv pořadí. Ke splnění každé stopy je potřeba splnit určitý počet podmínek z každé oblasti.

	celkem	z každé
Broz	35	1
Stříbro	70	2
Zlato	105	3
Bílé zlato	140	4
Černé zlato	175	5

Druhým požadavkem je schválení vedoucího oddílu nebo sněmu, že člen oddílu dodržuje zásady a zákony oddílu.

Bodování

Většinu činností v oddíle bodujeme. Každý měsíc jsou vyhlášeni nejlepší na oddílové schůzce a získají diplom, který si nalepí do cancáku. Body je možné získat nebo ztratit za následující činnosti:

účasť:	účasť	omluveno	neomluveno
schůzka	10	0	-10
výprava 1 den	20	0	-20
výprava 2 dny	30	0	-30
výprava 3 dny a víc	40	0	-40

Za neomluvený pozdní příchod kdykoliv -5 bodů. Za chybějící věc -1 bod. Pokud vám chybí většina výstroje může vás vedoucí akce poslat domů a akci považovat za neomluvenou.

další body:

Hry v družině	0-10 b za měsíc
Hry oddílové	0-10 b za každou hru
Splnění bodovacího úkolu	5 b
Zápis do kroniky	1-10 b
Příprava hry pro družinu	1-10 b
Zapomenutí přípravy hry nebo kartičky	-10 b
Včas připravené upomínkové kartičky	1-10 b
Předložený cancák ke kontrole	1-10 b
Splnění podmínka do Stopy, Nováčkovské	10 b

Za některé věci mohou být vyhlášeny dopředu prémie.

Cancák

Cancák nahrazuje v Nováčkovské i v povinné výbroji tábornický zápisník. Cancák je vlastně pracovní sešit, do kterého si zaznamenáváme vše co je důležité pro činnost v oddíle. Vlepujeme do něho upomínkové kartičky z výprav, různé dokumenty, pohlednice, razítka, diplomy za umístění v bodování. Vlepujeme do něho i pokyny na výpravy, bodovací úkoly a všechny dokumenty, které vytvoříme na schůzce (třeba různé kresbičky).

Další obsah cancáku je dobrovolný. Někdo si zapisuje do cancáku program akcí a má ho jako oddílový deník. Jiný si do cancáku může shromažďovat různé tábornické vědomosti nebo si může zapisovat co četl o tábornictví zajímavého.

Cancák je vizitkou každého člena oddílu. Proto nelitujte čas na jeho vyzdobu. Každou poslední schůzku v měsíci ho odevzdejte svému rádci. Za pěkný cancák můžete získat až 10 bodů do oddílového bodování.

Desky na Encyklopedii a Netopýří klouzačku

Udělejte si desky na brožurky, které dostáváte v oddíle. Nezničí se vám tak brzy. Noste je jen na velké akce (tábor, pětideňáky..)

Doplňte si KPZ

Doplňte si do své KPZ kopii karty zdravotní pojišťovny. Nikdy nevíte, kdy ji budete potřebovat.

Adresy činovníků oddílu

Ing. Jaroslav Mikšík Fakír vedoucí oddílu
Ing. Silvie Mikšíková Siska zástupce vedoucího oddílu
Brno, Šmejkalova 19, tel. 74 95 94

Aleš Taufar Cuti zástupce vedoucího oddílu
Michal Taufar Orcco kapitán Jezevců
Lukáš Taufar Chiro kapitán Svišťů
Brno, Husitská 8a, tel. 74 76 39

Mgr. Lenka Sazečková rádce Hádat
Petr Sazeček
Brno, Gabriely Preisové 3, tel. 41 21 34 72

Historie

oddílu

Počátek sedmdesátých let

Bývalé 13. středisko Junáka pod vedením Cvrčka zakládá po likvidaci Junáka v roce 1970 odbor turistiky v TJ TESLA Brno

duben 1988

V odboru turistiky TESLA Brno vzniká samostatná chlapecká družina Kajmani pod vedením Fakíra jako základ budoucího oddílu. Hrál se etapová hra o baronu Trencovi. Tábora na Vilímku se zúčastnil pouze jeden člen Kajmanů. Klubovnu máme na Veverí.

1988-89

Začátkem roku přichází tři členové z oddílu Lvičat a mnoho nováčků. Vznikají tři družiny, Rejnoci, Medvědi a Píďalky. Na podzim první členové oddílu skládají slib. Oddíl si dává jméno Dáblíci. Hraje se etapová hra o Vikinzích. Na jaře se hraje etapovka o Incích, která vrcholí na táboře. Zimní tábor o vánocích probíhá v Koutech nad Desnou, jarní prázdniny v Lukách nad Jihlavou. Vedoucí družin jsou Siska, Gom a Fakír, později Siska, Ayar a Mates. V létě vzniká družina starších PIF. Tábor má oddíl na Vilímku u Humpolce společně s dalšími dvěma oddíly odboru. Vedoucí tábora byl Fred.

1989-90

Po táboře vzniká nováčkovská družina Áčků pod vedením Miši. z oddílu Lvičat přichází Ngare. Hraje se etapová hra Hledání pokladu. Z nováčkovské družiny vzniká družina Ještěrek. Zimní prázdniny jsme strávily opět v Koutech. Po zimních prázdninách přichází družina Máků z rozpadlého oddílu Lvičat. Kasi přebírá družinu Rejnoků, Fram družinu Medvědů, Baghi družinu Ještěrek a Art vede Máky a Siska Píďalky. Jarní prázdniny prožíváme v Koutech. hraje se etapovka o stroji času. Po zralé úvaze se rozhodneme nevstupovat do Junáka a zůstat členy TOM. Vstupujeme do KČT. Před táborem snižujeme počet družin. Píďalky vede Baghi, Kajmany Kasi a Máky Art. Na tábor jedeme poprvé samostatně, do Protivanova. Vedoucím tábora je Ngare. Hraje se etapovka s námětem Sci-fi.

1990-91

Po táboře přebírá družinu Kajmanů Maťa a později Chia. Na podzim musíme odejít z klubovny na Veverí, která připadla obnovenému 13. středisku Junáka. Po několika měsících zakotvíme

dočasně v klubovně na Cihlářské. Vzniká družina nováčků pod vedením Fakíra. Na jarní prázdniny jedeme do Nedvědice. Tábor máme ve Víru. Vzniká a zase zaniká na něm družina Čiperek pod vedením Arwen. Hraje se etapovka Staří Slované. Vedoucí tábora je přes zdravotní problémy Fakír. Ngare organizuje družinu starších - PÍFÁKY.

1991-92

Opět hledáme klubovnu. Rozpadá se družina nováčků, družina PIF a Čipery. Začíná etapovka Divoký západ. Držiny přebírá Fram Máky, Krab Rejnoky a Chia Píďalky. Získáváme možnost používat klubovnu na Malátově ulici. V lednu se oddíl rozděluje na tři části v rámci jednoho odboru. Sihasapa pod vedením Arta, Krahujece pod vedením Frama (Ngare dělá pedagogický dozor) a Spirálu pod vedením Fakíra. Vstupujeme do ATOM - asociace turistických oddílů mládeže. Krahuje a Sihasapa jedou společně na jarní prázdniny do Kout nad Desnou. V březnu vzniká oddíl Spirála. Na tábor jedeme společně se Sihasapou, Krahuje a oddílem Draků vedeného Mývalem do Brtovi. Vedoucím tábora je Fakír. Spolupráce s oddílem Sihasapa je již minimální. Hrajeme etapovku o Incích. Na tábor se přichází z putáku podívat oddíl Fram pod vedením Medvěda.

1992-93

Navázaná spolupráce s oddílem Fram, který přichází do odboru. Oddíl Krahuje si dává název Entové a odchází z odboru. Na podzim jedeme do Nového Města na Moravě, o pololetkách do Petrovic. Na jarní prázdniny jedeme do Starého Města pod Sněžníkem společně s Enty a Framem. Účast je mimo vedení nulová! Všechny vícedenní akce máme s oddílem Fram. Etapovku hrajeme o vědecké expedici, která se postupně změní v etapovku o Incích. Vrcholí na táboře a je společná s oddílem Fram. O velikonocích zavítáme do Českého ráje. Tábor máme samostatně s oddílem Fram v Brtovi. Družinu vede usta a krátce na táboře Cuti.

1993-94

Společné akce s oddílem Fram jsou už méně časté. hraje se etapovka o dobývání kosmu. Oddíl se dělí na tři posádky s kapitány. Posádky mají tyto názvy: Lišky (usta), Svišti (Cuti, později Chiro) a Jezevci (Orcco). Podzimní prázdniny strávíme v Ivančicích, pololetky u Třebíče. Na jaráky jedeme opět s Enty a Framem do Starého Města. Velikonoce prožijeme u Mývala v Drnholci. Etapovka se mění na výcvikový tábor v Africe. Tábor máme opět s oddílem Fram v Brtović. Vedoucím tábora je Medvěd.

1994-95

Spolupráce s oddílem Fram je stále menší. Na podzimní prázdniny jedeme do Cakova a hledáme Cavira. Na jarní prázdniny jedeme opět do Starého Města. Na velikonoce jsme byli v Turnově. Ngare odchází a zakládá u Framu družinu starších Drakeny. Během podzimu přicházíme o klubovnu na Malátově ulici. Nejprve se scházíme v obchodě na Gorkého, pak získáváme dočasný azil v šatně na hřišti Pod lesem v Žabovřeskách. Jarní nábor není příliš úspěšný. Delší dobu vydržel pouze Acim. Na táboře jsme v Brtović a hrajeme hru dva roky prázdnin. Před táborem odchází Arni, po táboře Cavir. Nusta má na táboře divné nálady a jsou s ní problémy. Vedoucí tábora je Fakír, Medvěd se odmítá podřídit. Podařilo se při trojnóčňáku nalézt nové tábořiště ve čtyřech Dvorech.

1995-96

Nadějný nábor na počátku roku se nepodařilo udržet. Posádky začínají mít samostatné schůzky. Postupně se však počet členů menší. Po vánocích odchází Nusta a Mungo. Posádky jsou jenom Svišti a Jezevci, ale fungují většinou dohromady. Na pětideňáku jsme byli v Poštorné, poprvé bez oddílu Fram. O pololetkách jsme u Lipníku nad Bečvou s oddílem Fram, velikonoce v Cakově společně s oddílem Fram i mývalovým oddílem Draků. Na jaráky jedeme s Enty a Framem do Starého Města. Medvěd ani Ngare se akce neúčastní. Celý rok je velmi nízká účast. Oddíl je v hluboké krizi. Vedení družinovek postupně přebírá Cuti a kapitáni. Etapová hra o dobývání Ameriky nebyla dohrána. Tábor máme poprvé ve čtyřech Dvorech. Kromě kapitánů jede jen Acim. Máme však poprvé družinu předškoláků Sosáků. Vede je Lobi, která v oddíle hostuje. Etapovku na táboře hrajeme společně s oddílem Fram a je o Pitřískovi. Sosáčci hrají hru o Ferdovi Mravencovi.

1996-97

Konečně získáváme pořádnou klubovnu. Po dlouhých bojích jsme dostali slibovanou klubovnu na Rosničce v Žabovřeskách. Přebíráme ji v hrozném stavu, ale postupně ji opravujeme. V září jsme získali několik nadějných nováčků. Přichází Lenka a zakládá družinu Hádat děti od 5 let. Posádky Jezevců a Svištů se také rozrůstají na družiny. Na podzimní prázdniny jedeme bez Medvěda, ale s mývalovým oddílem, do Ivančic. Na jarní prázdniny jedeme poprvé do Starého Města sami. Na velikonoce jedeme s Medvědem do Poštorné.

227

1. OV

Straz byl v 9⁰⁰ hod.
Ojeli jsme do Jihovic.
Tam jsme se rozdělili
do entic, které měly
dělat různé úkoly,

strážník, že všeho
co najde v dalekém
středu okolí.
Hodnotila se kvalita
provedení, originalita
a způsob vyládky
o strážnicích.

1

3

Pat jsem
stávil
něž se
s nich
kolo měl
největší vyvalit

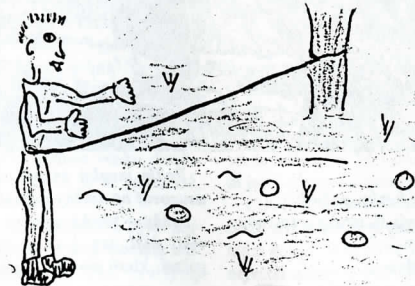
4

Pat jsem
bylo naprosto
báseň
o dnešním
kvalitním
dnešním

do vln
malého
kyblu

Potom jsme trochu
naučili své břuchy
a zabrali jsme si
hru ANO-NE. Ta spo-
čívá v tom, že se musí říct ani ANO, JO apod.

Po "básmičkách" jsme si zahráli bojovku
a OPIČÁKY.

napsal Orcco

Potom jsme se plížili za Cutim
tak, aby nás neviděl. Poslední
hra byla zna'má - pářeráčka.
Každý vřhával lístečky a hápal
se je pokoušel chytat (nacházet).
Pat jsme došli do Bilevic a
cítarntud bláto-vu cestou de
Obřecem, kde jsme navázli na
auto bus, který nás vzal de města.

MAKROSKOPICKÝ ZÁLESÁK 2000

Dnes o předpovídání počasí a noční obloze

Čiksika: Vzpomínám na své nedávné letní putování po slovenských horách. Noční bouřky jsme přečkali v pohodě pod přístřešky z plachty nebo na salaši, za jasných nocí byl horský nocleh pod širákem velmi kouzelný.

Marko: Ale v horách, zejména na hřebenech, bývá "širák" rizikovější...

Čiksika: ...a o tom chci dnes mluvit. Stoprocentní jistotu nemá člověk nikdy, ale na devadesát procent si troufnu počasí přes noc odhadnout. A pak si mohu dovolit širák, i když si vždy ustelu u stromů, mezi nimiž bych v případě potřeby mohl svůj přípravný přístřešek za minutu postavit.

Marko: Já si pro jistotu před vandrem poslechnu počasí v televizi.

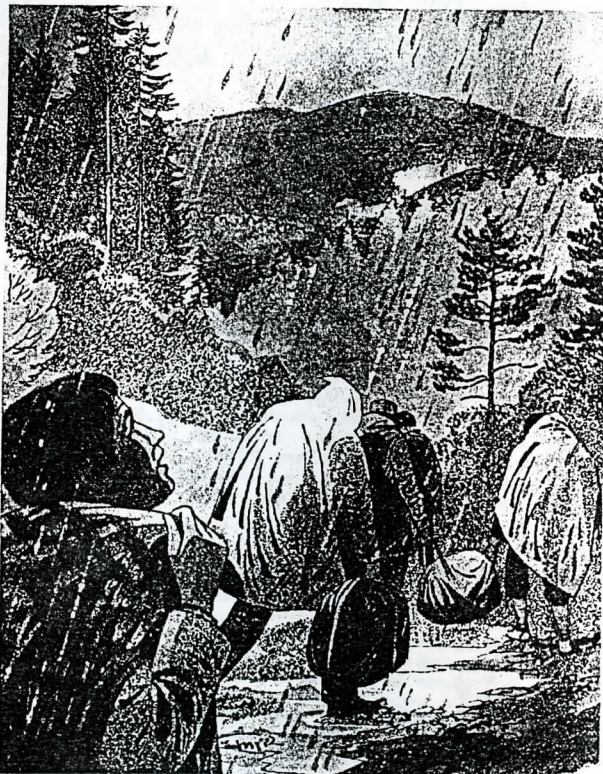
Čiksika: Já také. Je to prvotní informace pro mé předpovídání počasí. Vim, že předpověď na 24 hodin má dnes díky družicím vysokou spolehlivost, na dva až tři dny dopředu mohu meteorologické zprávy vzít s určitou rezervou a dlouhodobější předpovědi už jsou velmi nespolehlivé.

Marko: Na delším vandru se ale člověk k novinám nebo nebo k televizi nedostane. A tady chci podtrhnout tvoje slova: Když širák, tak jen v mis-

tě, kde dokážu za tmy bleskově postavit přístřešek na stromy. Koliky z klacků si připravím už večer.

Čiksika: Pro předpovídání počasí v přírodě přicházejí ke slovu naše zálesácké znalosti. K dokonalé předpovědi by bylo třeba mít zkušenosti s počasím v konkrétním místě, ale určité zásady platí takřka všude. Nejjistěji usuzují podle příznaků v době kolem

- padá rosa
- západ slunce je žlutý
- Naopak vždy stavím přístřešek, pokud:*
- obloha se zatahuje
- zvedá se vítr
- neochlazuje se, není rosa
- na obloze se dělají "řasy"
- západ slunce je červený nebo za mraky

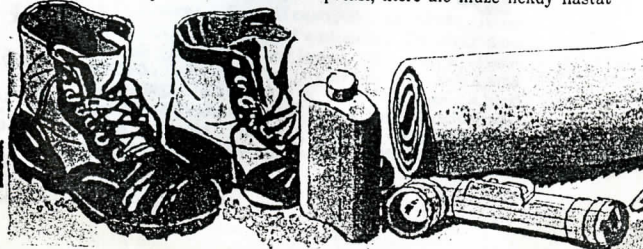
západu slunce:

V noci bude hezky, pokud:

- se obloha vyčistí, mraky rozplynou
- ustává vítr
- silně se ochlazuje

Podle mraků se dá vždy dobře usuzovat na změny počasí:

- Hrady — vysoké mraky — zpravidla věští dešť, tzv. řasy značí zhoršení počasí, které ale může někdy nastat

mohou naopak řasy znamenat to, že špatné počasí bylo, ne že bude.

Marko: Dobrou známkou hezkého počasí je i ranní rosa a na sklonku léta často i mlha v údolí, která se dopoledne rozplyne do slunečného dne. Moje žena zálesáčka říká: "Když se po nočním dešti ráno ukáže slunce, bude za chvíli znovu pršet". Bohužel mívá pravdu.

Čiksika: Naproti tomu předpovídání podle dalších přírodních zdrojů považují za dost nespolehlivé.

Marko: Máš na mysli, že bude pršet, když vlaštoky létají nížko?

Čiksika: Ano, stejně tak se říká, že hezké počasí bude, když:

- žáby kuňkají
- mravenci nosí kukly
- pavouk tká síť
- kohout v dešti kokrhá
- motýli jsou na stromech.

Ošklivé počasí pak prý věští, když:

- žáby vylézají
- vrány krákají v hejnu
- žížaly vylézají
- dělá se mlžný okruh okolo měsíce nebo slunce
- jsou příliš jasné dálky.

Často se mi ovšem stalo, že podle těchto jevů předpověď nevyšla.

Marko: Promiň, na mě je to příliš údajů. Já vždycky před ulehnutím prohlédnu alespoň mezi stromy oblohu, zda tam blikají hvězdičky. Kde to jde, tam pro jistotu vyjdu z lesa (třeba na paseku), sáhnu na trávu, padla-li rosa a dívám se k západu, odkud nejčastěji hrozí dešť, není-li tam zataženo. Pak se rozhodnu, zda "postavím". Pokud sedíme venku dlouho do noci jen v košili, je to podezřelé, hrozí dešť.

Čiksika: Dost spolehlivé bývá zepat se vesničanů, zvláště starších lidí. Ti mívají často velký "čuch" pro vývoj

PLÁŠTĚNKA

PONČO

KAPESNÍ OTÁČIVÁ MAPA HVĚZDNÉ OBLOHY

počasí ve svém bydlišti.

Marko: Tábořili jsme například v zálivu lipenské přehrady a vesničané říkali: "Táhnou mraky od Krumlova, to bude pršet." A vyšlo jim to... Řekni ještě pár slov o zimní předpovědi.

Čiksika: Je to podobné jako v létě. Snad jen místo rosy padá jinovatka a mám dojem, že se dá věřit pravidlu, že největší mrazy bývají kolem data, kdy

je měsíc v úplňku.

Marko: Vim, že měsíc a hvězdičky rád pozoruješ a kamarádům z osady ukazuješ souhvězdí...

Čiksika: To je pro mě věc, která mě spojuje s domovem. Když jsem tábořil v amerických lesích, měl jsem kolem sebe naprosto neznámé rostliny a živočichy, ale stačilo zvednout hlavu a byl jsem "doma", viděl jsem ta samá souhvězdí jako u nás. Proto mě baví

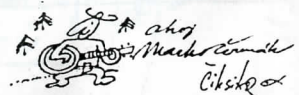
poznávat souhvězdí a hvězdy a číst si o nich. A všem vedoucím a rádcům můžu vřele doporučit — učte své členy znát hvězdnou oblohu, je to velmi zajímavá činnost.

Marko: Já mám doma ještě z dětství otáčivou mapu hvězdné oblohy z tuhého papíru. Tam se nastaví měsíc, den a hodiny a malinkou oblohu i s popisem hvězd a souhvězdí mám v ruce. Přesně jako v tu dobu nad hlavou.

Čiksika: Musím se přiznat, že i já jdu s dobou — před odjezdem do přírody se připravím a mapu hvězdné oblohy si zobrazím — případně vytisknu — na svém počítači. Má to jednu výhodu — vidím tam polohu planet, které jinak běžná mapa oblohy nemůže zobrazit. Ale tomu, kdo nemá počítač, může papírová mapa hvězdné oblohy výborně posloužit. Jednoduché tabulky poloh planet pro každý rok je pak možno sehnat v hvězdárně.

Marko: Na závěr dnešního povídání musím říct, že bez pláštěnky nebo ponča nikdy nevyjedu. Pončo ovšem považuji za výhodnější, protože pod pláštěnku neschovám před deštěm tornu na zádech a navíc se v pláštěnce rychleji propotím. Přiznávám se, že když se toužím po pracovním týdnu spolehlivě vyspat, přístřešek si v tichém koutě každopádně postavím.

Píše: Jiří Macěk — Čiksika
Kreslí a komentuje: Marko Čermák

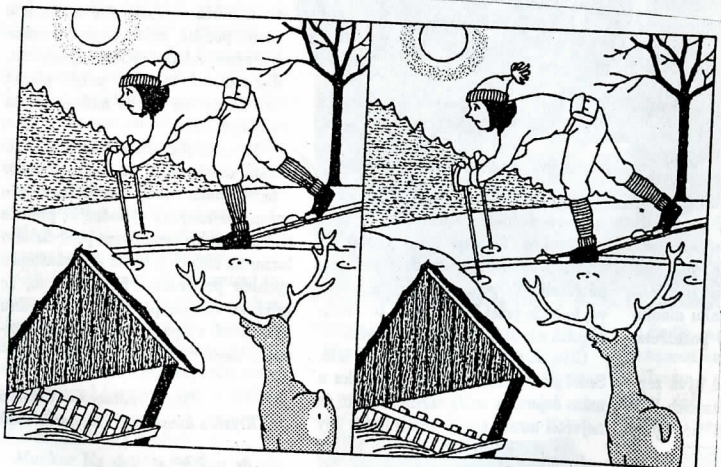

	10	11	12	1	2	3celkem	průměr	
Markéta	n	80	80	40	40	90	330	66
Shirk	90	83	0	80	69	47	369	62
Míša	n	70	80	40	20	90	300	60
Kristýna	60	75	0	83	70	68	356	59
Réza	n	80	70	30	50	60	290	58
Acim	70	84	0	94	30	55	333	56
Pavel	70	71	0	78	70	40	329	55
Zuzka	n	50	60	50	40	70	270	54
Martin	50	87	0	75	5	80	297	50
Petr	100	55	0	30	50	37	272	45
Michal	80	44	0	51	50	40	265	44
Jana	100	27	0	26	48	58	259	43
Vašek	n	20	0	92	65	35	212	42
Zdeněk	80	9	0	63	49	53	254	42
Tereza	30	45	0	77	20	40	212	35
Honza	n	n	n	n	20	30	50	25

V měsíci prosinec nedodali kapitáni Jezevců a Svišťů bodování. Hádat se začala bodovat o měsíc později.

PĚT ROZDÍLŮ

Máš už splněnou nováčkovskou zkoušku? Mnozí z vás jste již dost dlouho v oddíle, ale nováčkovskou pořád ne a ne splnit. Nemyslíte, že už je načase?

NEJ-NAŠI ROSTLINNÉ RÍŠE

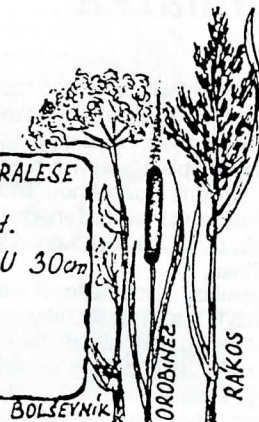
NEJVYŠŠÍ

STROM - KRAL SMRKŮ, KTERÝ ROSTL V BOUBÍNSKÉM PRALESE
VÝŠKA - 57,5 metrů, OBVOD KMNĚ - 5m.
PADL V BOUŘI ROKU 1970 VE STÁŘI 440 let.

HOUBA - BEDLA VYSOKÁ - AŽ 60cm, Ø KLOBOUKU 30cm

BYLINY - RAKOS OBEČNÝ - AŽ 4m
BOLŠEVNIK VELKOLEPÝ - AŽ 3m
OROBINEC ŠIROKOLISTÝ - AŽ 3m

POPÍNAVA - BYLINA - CHMEL OTAČIVÝ - AŽ 6m

NEJVĚTŠÍ

KVĚT - LEKNÍN BILÝ - Ø 9 ÷ 12cm
OCÚN JESENNÍ DLOUHÝ 45cm
(POD ZEMÍ 30cm, NAD 15cm)

HOUBA - TRSNATEC OBROVSKÝ - AŽ NĚKOLIK DESETÍTKY kg

LIST - VATOVEC OBROVSKÝ Ø AŽ 50cm
DEVĚTSIL LÉKAŘSKÝ Ø 1,3m
RAPIK DLOUHÝ AŽ 1m

TRSNATEC

NEJMENŠÍ

BYLINA - DROBNÍČKA BEZKORĚNNA - 1-1,5mm, MÁ NEJMENŠÍ KVĚT
(JE I NEJMENŠÍ NA SVĚTĚ Z KRYTĚSEMENNÝCH ROSTL)

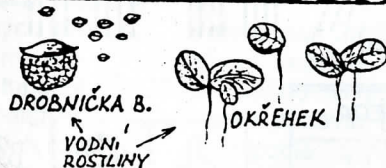
DŘEVINA - VRBA BYLINNA - 8cm VYSOKÁ

SEMENO - HLÍŠTNÍK HNIŽDAK 0,000002g - V JEDNOM kg
OKŘEHEK MENŠÍ - 5-10mm (LIDOVĚ ŽABINEC)

SEMENO STROMU - OKROTICE BILÁ } JICH JE 500 MILIONŮ KUSŮ
(JSOU TO ROSTLINY Z ČELEDI VSTAVAČOVITÝCH)
BŘÍZA - 0,15g - V 1kg JICH JE 6,5 MILIO.

VRBA BYLINNA

DROBNÍČKA B.
VODNÍ ROSTLINY

HLÍŠTNÍK HNIŽDAK

NEJKRATŠÍ ŽIVOTNÍ CYKLUS

OSÍVKA JARNÍ ZE SEMENNÝCH ROSTLIN MÁ VELMI KRÁTKÝ ŽIVOTNÍ CYKLUS, KTERÝ TRVÁ OD VYKLÍČENÍ SEMENE, PŘES RŮST AŽ PO DOZRÁNÍ NOVÝCH SEMEN 6 týdnů.

NEJROZŠÍŘENĚJŠÍ DŘEVINA

SMRK TENTO STROM MÁ V NAŠICH LESÍCH NEJVĚTŠÍ ZASTOUPENÍ AŽ 54%

OSÍVKA SMRK

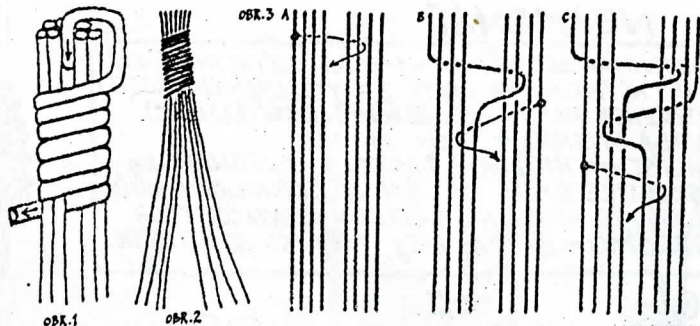
Pomlázka

Pletení pomlázky by klidně mohlo patřit mezi skautské dovednosti v uzlování. Když se ji naučíš dobře uplést, stejným postupem vytvoříš i ozdobnou šňůru z několika úzkých kožených řemínků, provázků, nebo dokonce z kořínků.

Na pomlázku jsou nejlepší vrbové jako tužka tenké proutky, stejnoměrně se zužující a dlouhé asi metr: Aby šla dobře uplést, mělo by být všech osm proutků stejně silných a bez suků. Srovnej si je podle tenčích konců, přečnávající silné konce seřízni podle nejkratšího na stejnou délku a v délce asi deset centimetrů je oviň podélně rozpuštěnou větvičkou, kte-

rá bude tvořit držátko (1. obrázek). Svazek otoč volnými konci dolů a do každé ruky uchop čtyři pruty. Ideální by bylo, kdyby mohly být v řadě jeden vedle druhého, což ovšem teď, když jsou ve svazku, nejde. Během pletení se seřadí, ale teď si je zatím musíš v duchu očíslovat, jako by v řadě byly. A pak už je pletení mechanická, stále se opakující práce. Proutek, který je docela vlevo, přemístí spodem doprostřed mezi dva a dva pruty právě čtveřice, protáhni ho a vrchem vrať k proutkům nalevo, ale ne na jeho původní místo, nýbrž na druhý okraj — ten, který je blíž

k prostředku pomlázky. Totéž nyní udělej s úplně pravým proutkem, jenže zrcadlově obráceně. Provlékni ho zespodu mezi dvěma a dvěma levými proutky a vrchem veď na levý okraj pravých proutků. Pak zase zleva, znovu zprava a tak dále, dokud není pomlázka upletená. Vypadá to složitě, ale když si prohlédneš obrázky a zkusíš to, zjistíš, že tak velká záhada to přece jenom není. Všechny proutky stále stejnoměrně utahuj, aby byla pomlázka rovná, a hlavně žádný nepouštěj, ať se ti nerozplete. Až dojdeš k tenkým koncům, svaž je připraveným provázkem. Přes něj uvaž pentle a můžeš vyrazit na koledu.

POSUNKOVÁ ABECEDA			

NEJSTARŠÍ

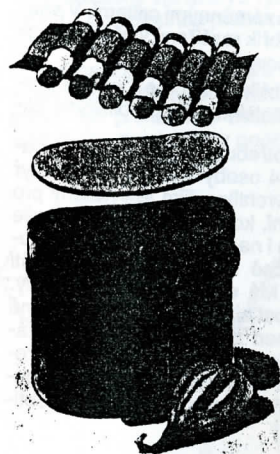
ROSTLINA, KTERÁ SE U NÁS DOŽÍVÁ NEJVYŠŠÍHO VĚKU JE: **TIS ČERVENÝ** PROTOŽE PŘESNĚ STÁŘÍ STROMŮ SE DÁ URČIT JEDINĚ AŽ PO JEHO SKÁČENÍ, MUSÍ SE STÁŘÍ JEN ODHADNOUT

TIS U KROMPACHU U CVIKOVA
TIS V MORAVSKÉM KRÁSU
TIS U HAVLIČKOVA BRODU

STÁŘÍ TĚCHTO STROMŮ JE ASI PŘES 2 000 let

Cibule - jablko zálesáků

K vidění a slyšení je toho na Novoroční výpravě vždycky dost. A k dalšímu využití pro naši činnost v přírodě také. Jen se pořádně dívat. Já osobně můžu pokaždé

korkových zátkách měly fixkou napsáno, jaký obsah ukrývají. Kořenkový pás se dal stočit do úzké roličky. Pohodlně se vešla do postranní kapsy torny a nebo do prázdné jídelní misky.

To byla první věc, která se mi líbila a co si určitě udělám. Tu druhou, o níž se chci zmínit, jsem spatřil potom, když jeden z největších oldskautů, bratr Stožár, pronesl: "Ovšem, že cibule je jablkem zálesáků. Je to lék, kterého se odříkají jen nevědoucí padouři a zelenáci." Loupal přitom velkou cibuli a její tenké zlaté šlupičky házel do ohně, nad nímž visel velký oldskautský kotlík.

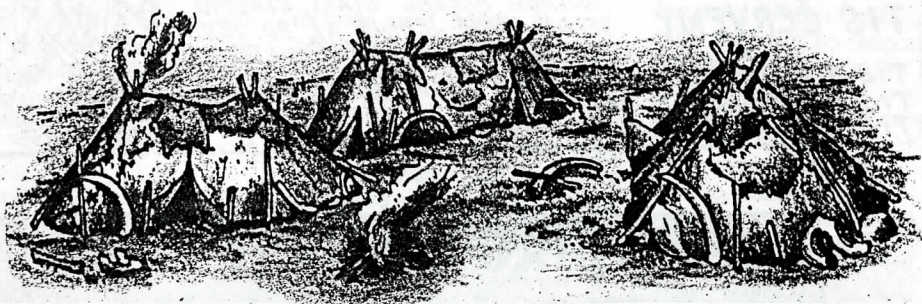
nechat oči na našich oldskautech. Na jejich přepečlivě zabalených tornách, nakrémovaných botách, malých sekyrkách s kroucenými topůrky, která jsou oleštěná mnohaletým používáním, i na skautských šátcích vykukujících z pod tlustých bund a vatovaných kabátů. Ta jejich výstroj a výzbroj mi připadá jako by oldskauti byli absolventy nějakého střediska vrcholového skautingu, k němuž my se teprve pomalu šouráme. Letos jsem si všiml, že jeden z nich měl na kořeni a sůl ušitý plátěný obal, podobný nábojovému pásu. V jeho očkách byly zasunuty lahvičky od léků. Jedna jako druhá. Jen na

Potom bratr Stožár sáhl po svém ešusu - ledvině. Rozepnul ho a vyzul z něho miniaturní prkénko na krájení potravin. Bylo přesně vytvarované podle jídelní misky, takže krásně zapadlo do vnitřku jejího víčka. Bratr Stožár na tom prkénku rozkrájel cibuli na takové kousičky jako máma doma v kuchyni.

Mrknul na mě, protože viděl, jak udiveně ho pozoruji. Ťukl nožem do prkénka a řekl: "Trochu silnější překlíčka, ale dobrý, ne? To se ví, že dobrý, udělám si ho také.

Zubřík

Sedíme kolem ohně a povídáme o všem možném. Ačkoliv je venku sychravo, nám je ve stanu příjemně. Jsme v jednom z nemnoha stanů, kde může hořet oheň. Ve světě se v posledních letech málokde mohou pochlubit, že k táboření přispěli něčím úplně novým — my takovou novinku máme. Je jí nejmladší bratr proslulého indiánského týpí, stan Zubřík, který vznikl pro potřeby pravěkého táboření.

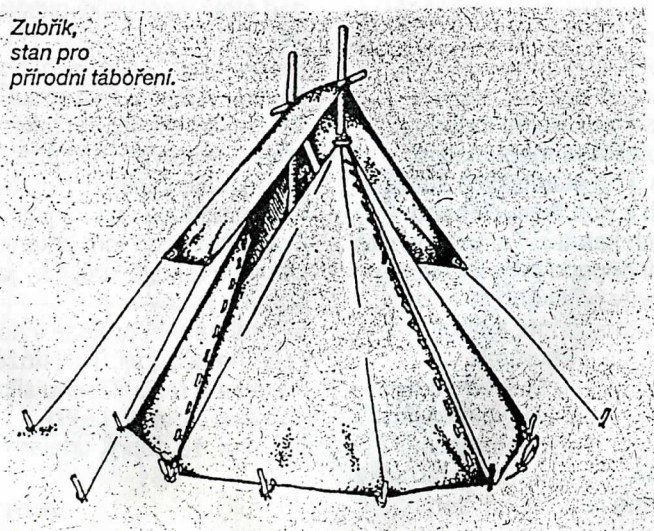
Hledali jsme způsob, jak spojit experimentální archeologii s pobytem v přírodě. Jedním z předpokladů bylo jednoduché, a zároveň praktické obydlí. V roce 1989 se proto zrodil stan Zubřík. Je dva a půl metru vysoký a může v něm hořet otevřený oheň. Desetiboký půdorys připomíná ovál 5 m dlouhý a 3,5 m široký. Konstrukce Zubříku je výsledkem snahy o stanové obydlí snadno a rychle postavitelné, a malým počtem

potřebných tyčí a se záměnnými celtami. V současné době je již Zubřík rozšířený v několika oddílech i mezi osamocenými táborníky.

Své příznivce Zubřík našel mezi přáteli pravěkého táboření a dalšími, přírodě blízkými zá-

lesáky. Je lehký, potřebuje pouze dvě tyče, pojme s ohněm 3 — 4 osoby a skládá se ze čtyř stejných dílů plus vrchlíku. Tím je výhodný pro krátkodobé táboření, kdy není čas připravit vše pro stavbu týpí. Ale i na třítydenní táboření slouží Zubřík dostatečně spolehlivě. Odolá dešti i běžnému větru. Má ovšem i své nevýhody. Hladina kouře je dost nízká a při pohasnutí ohně se celý prostor ihned zakouří, což ale není žádný podstatnější rozdíl proti malému týpí. Problémy nastávají při větším větru, a také manipulace s vrchlíkem při nasměrování k větru je obtížnější.

Zubřík,
stan pro
přírodní táboření.

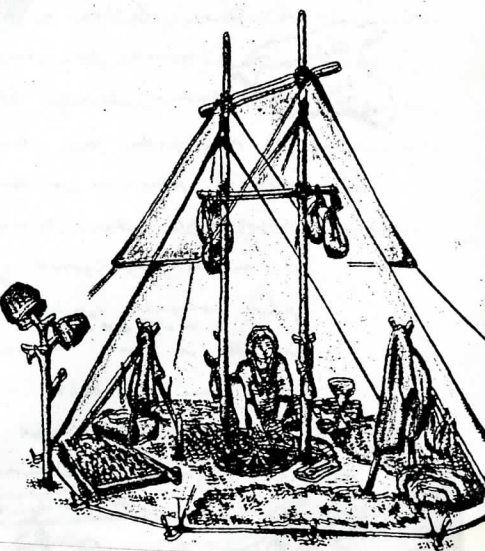
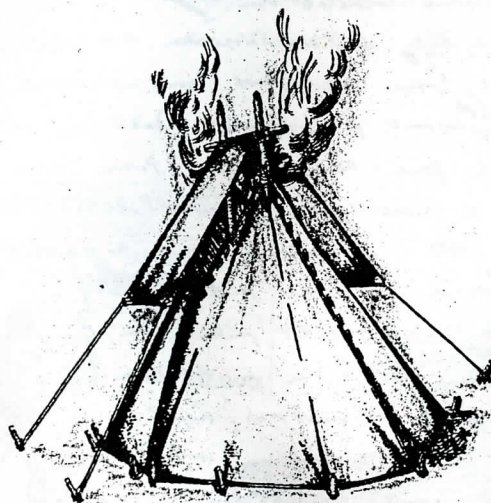
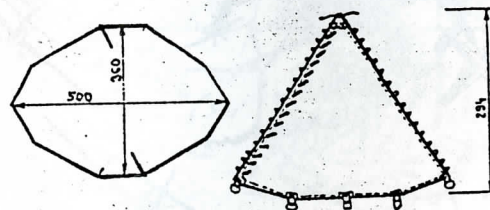

Zubřík je nový stan a větší zkušenosti s tábořením v něm nemá mnoho lidí. Přesto se rychle rozšiřuje. Napsali jsme, že Zubřík je nejmladší bratr týpí. Není to tak docela pravda. Pravzor Zubříka je starý více než 20 000 let — a takovou historií se týpí pochlubit nemůže. A teď si povíme něco o tom, jak se v Zubříku táboří:

Snih lehce křupe pod botou, jak mráz zpevnil povrch sněhobílé pokrývky. V přibývajícím šeru zimního večera se pomalu rozsvěcuje působivý lampión stanu a do ticha měkce praská oheň. Mír a pohoda vládne okolní přírodě a dým pomalu stoupající nad vrchlík připomíná zubří rohy. Stan je jako živá bytost nabízející ochranu a bezpečí domova.

Táboříme v Zubříku v létě i v zimě a dosud nás nikdy nezklamal. Stavba stanu je poměrně jednoduchá. Připravíme dvě tyče dlouhé asi 3,3 m se zářezem ve výšce 2,65 m. Tyče jsou od sebe vzdáleny 0,9 m a ve výšce 2,8 m jsou spojeny asi 1,5 m dlouhou příčkou, na které bude vypnut vrchlík.

Stavba začíná sepnutím dvou celt Zubříku a navázáním na tyče v místě zářezu. Přes spojovací tyč přehodíme vrchlík a vztyčíme stan. Zatlučeme dva kolíky v podélné ose a pak čtyři

Prevzato z časopisu Junák 92

u předního a zadního vchodu. Stan již nepadá a je příležitost kontrolovat správné vypnutí. Poté dokončíme stavbu vypnutím vrchlíku a zatlučením zbývajících dvanácti kolíků.

Začíná příjemná fáze zabydlení. Uprostřed připravíme mělké a co největší ohniště mírně posunutě ke vchodu. Čtyři lůžka jsou u delších stěn. Tvoří ho buď rám s vrbovými pruty, pečlivě naskládané jehličky ze smrkového polomu nebo tepelně izolační podložka.

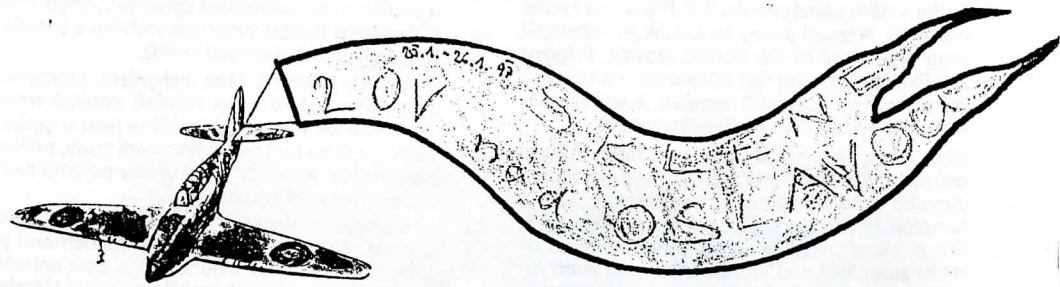
Čtyřleté zkušenosti s tábořením v Zubříku ukazují, že poskytuje dostatečnou ochranu při každém počasí. Ani dlouhotrvající déšť ani běžný vítr nepůsobí větší problémy. Zimní táboření je bez problému, pokud je dostatek suchého dřeva a tábornických zkušeností. Je ovšem třeba počítat s tím, že Zubřík je malý stan a neumožňuje činnost vstoje, hoří-li oheň. Také nastavení vrchlíku za větru vyžaduje určité zkušenosti.

Zubřík umožňuje tábořit i v místech, kde nejsou připraveny tyče, umožňuje puťáky a víkendová táboření. Posouvá nás opět trochu vpřed při hledání dávno zapomenutého vzájemného porozumění s čistou přírodou. Pro vyznavače pravěkého táboření je pak Zubřík velkou příležitostí pochopit vztah dávných předků k obydlí, k ohni i k celé přírodě.

Brko a Hombro

Podle posledních zaručených zpráv bude mít stan Zubřík na táboře Ngare. Uvidíme jak se osvědčí.

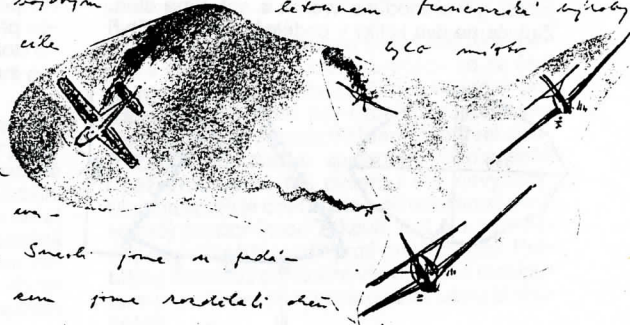

Pravoto a dvanak lety svisthi:

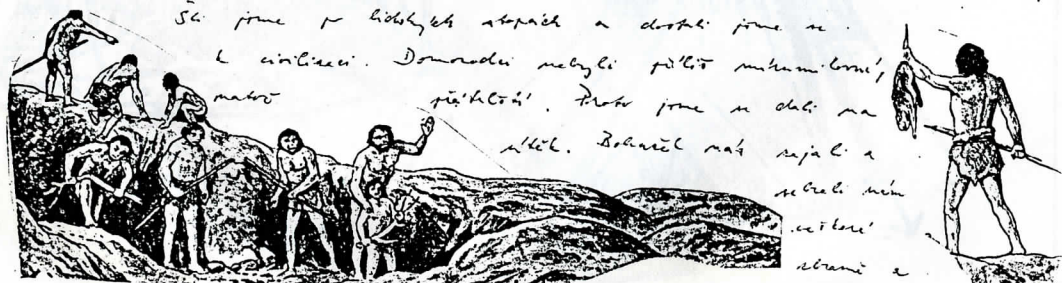
ZAPIS LETECKEHO VICVUKU - LETKA SVISTHI - 25.1. 1930

Vypravu jme a letkth dopravnim letadlem. Cesta jme vyplanomli k letkth lety. Prvotah: jme na Slanech nad Oslavou a odtud jme vletli na vltednu. Na vltednu jme na rozdeleni.

Toto jme vleteli bojovym letanem francuzskth letky - F16 a vltednice cele bylo mltro v Granben. Letem jme se vletli a jme letem a

museli jme se - kuzat kajaty. Smech jme na poli - km a p dopadu na em jme rozdeleni dnu (museli jme se o to). Bzly to bar vrtetku. I lety jme rozdeleni dnu, museli jme jit lout svit. Prvot jme ji museli vltet - vltetom: jme rapke. Jati jme se p jiti stopath a vltetom: jme to na vrti. Potom jme se vltet a jme letem a vltet jme p mch vltet. Souper vltet jme o rapke - o pttle - a nakonc jme to vltet mch. Se jme p vltet stopath a vltet jme se.

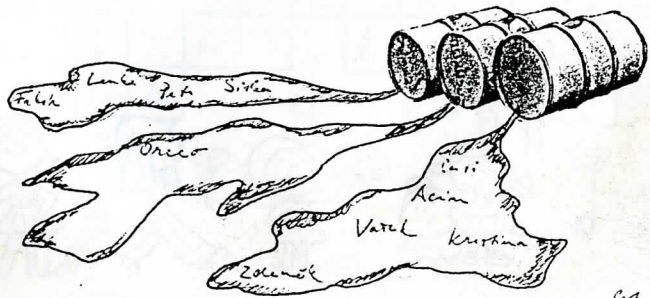
lytly rapke. Nakonc se nam podaste vltet se rapke!

a vltet jme vltet vltet. Sostupili jme vltet vltet vltet. Dostal jme na vltet vltet. Tam, vltet vltet, vltet a do vltet. I lety jme vltet vltet vltet, vltet jme vltet vltet, vltet vltet vltet vltet vltet vltet. Pak se jme to vltet vltet, vltet jme vltet vltet a na vltet vltet. Nakonc jme vltet vltet do vltet.

Vltet vltet vltet - vltet vltet (na vltet) Pak se vltet na vltet a vltet.

Dny! den vltet na lety svisthi a nakonc vltet vltet vltet vltet vltet, se vltet vltet vltet. Po nakonc vltet vltet vltet vltet vltet vltet. Tam se mch vltet vltet a vltet vltet vltet. Pome to do vltet vltet. (Caj vltet vltet vltet). Olt. lety vltet a nakonc vltet vltet vltet vltet vltet. Ti vltet vltet vltet. Po vltet vltet vltet vltet vltet. Po vltet jme vltet vltet a p vltet vltet jme vltet vltet do Slanech. Na pttle vltet vltet se Sl. a. Osl. jme se vltet vltet vltet. Po vltet vltet jme vltet vltet vltet do vltet.

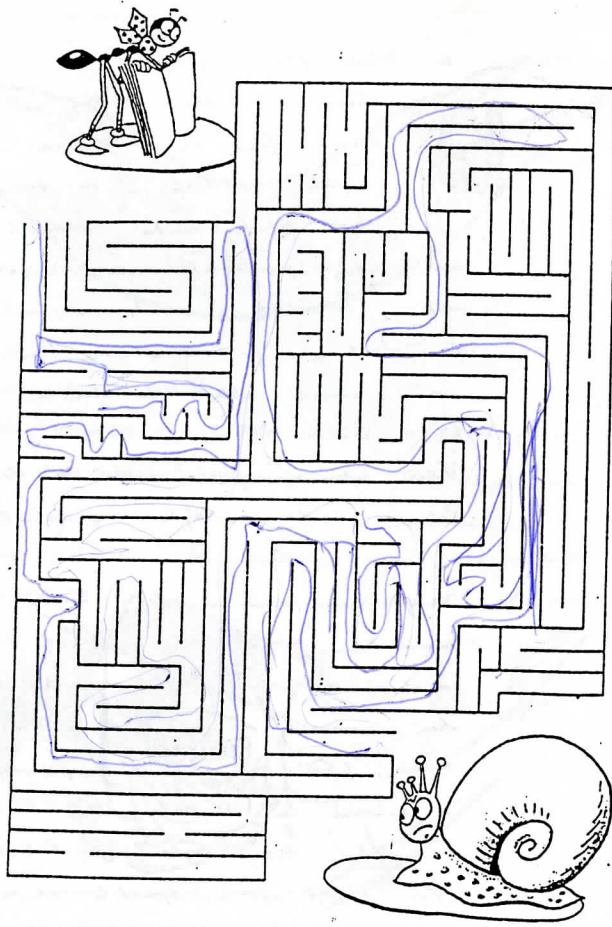
HRY, HRÍČKY, HLAVOLAMY

1) Uprostřed řeky je ostrůvek. Vede k němu velmi chatrná lávka, po ní — jak hlásá nápis — je zakázáno přecházet. Na ostrůvku je kočka. Po břehu pobíhá pes, cítí a vidí kočku a chce ji prohnat. Do studené vody se mu nechce. Co udělá, aby se dostal na ostrůvek za kočkou?

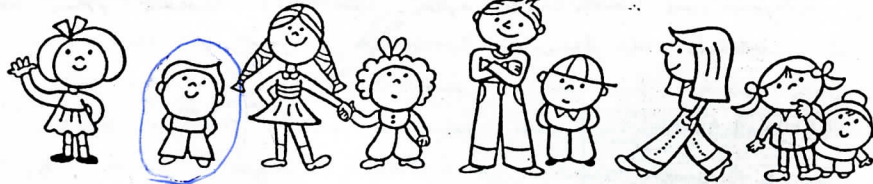
2) Pan Kocourek šel do Kocourkova. V půli cesty potkal čtyři babičky. Každá babička nesla čtyři tašky a v každé tašce čtyři kočky. Každá kočka měla čtyři kofata. Kolik kofat nesly babičky do Kocourkova?

3) Jeden Krétan kdysi prohlásil, že všichni Krétané jsou lháři. Měl pravdu?

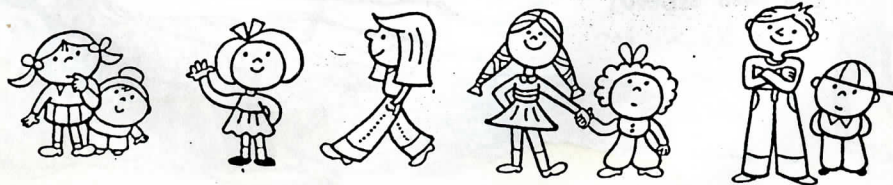
4) Šejk se dvěma velbloudáři přijel k městu. U brány první z nich navrhl: "Či velbloud vjede do města poslední, vyhraje zlaťák!" Druhý souhlasil. Oba ulehli vedle svých velbloudů a zoufalý šejk nevěděl, co má dělat. Šel kolem cizince, a když se od šejka dozvěděl, proč tam oba tak leží, naklonil se nejprve k jednomu a pak k druhému a cosi jim pošeptal. Muži vyskočili, nasedli na velbloudy a snažili se dostat co nejrychleji do města. Co jim cizinec pošeptal?

Sekora

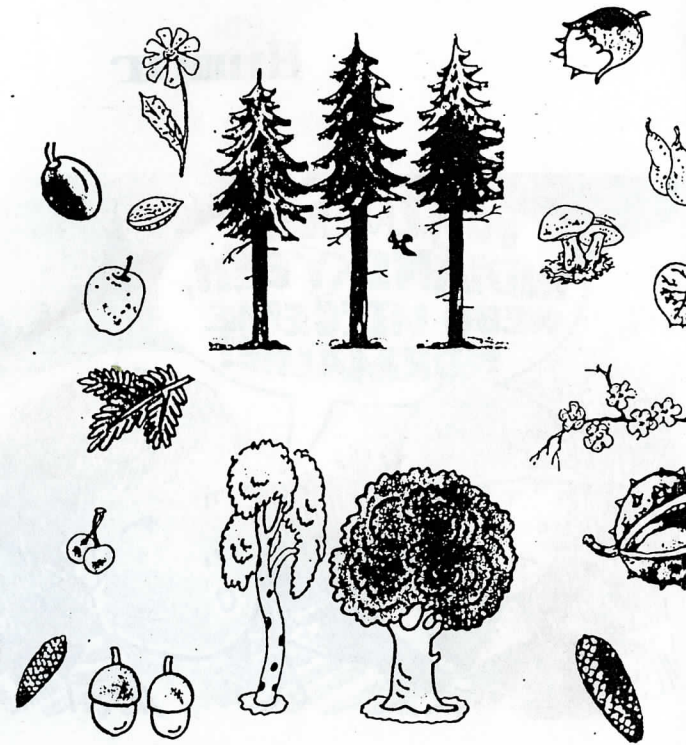

Kdo utekl?

Stromy jehličnaté
do hnědých kroužků dej
obrázky toho, co roste na
jehličnatých stromech a toho,
co pod nimi nacházíme.

Stromy listnaté
do zelených kroužků dej
obrázky toho, co roste na
listnatých stromech nebo
pod nimi.

5) Jirka měl v noci hrozný sen: Zdálo se mu, že je v lese a před ním jsou dvě rakve. Z první vylezl kostlivec a zaskuhral: "Roztrhám tě na kusy!" Jirka chtěl utéci, ale z druhé rakve se vyklonila příšera a zarvala: "Sežeru tě!" Co měl Jirka nejchytřejšího udělat, aby obě příšery zmizely?

Probudil se.

7) Otec v závěti odkázal svým synům zahradu. Měli si ji ale rozdělit tak, aby na každého připadl stejný díl plochy s jednou jedlí. Dokázali byste to?

Z						L			
M		K	M	T		Z			
R	H	O	O	R	P	I			
Z	O	S	T	E	T	C			
Z	L	V	T	Y	S	A	T	E	K
A	L	B	K	L	N	K	A		L
L	N	A	A		Ě				I
V	A								Č
D									

→

Kdo první sám vyluští všechny hádanky a ukáže je Fakírovi získává 10 bodů do družinového bodování. Nezapomeň na první zákon!